

Matteüs 8:1-4: Zoek genezing bij Christus

Matteüs 8 (NBV):

¹ *Hij daalde de berg af en grote mensenmassa's volgden hem.*

² *Er kwam iemand naar hem toe die aan huidvraat leed. Hij wierp zich voor hem neer en zei: 'Heer, als u wilt, kunt u mij rein maken.'*

³ *Jezus strekte zijn hand uit, raakte hem aan en zei: 'Ik wil het, word rein.' En meteen was hij gereinigd van zijn huidvraat.*

⁴ *Jezus zei tegen hem: 'Denk erom dat u er met niemand over praat, maar ga u aan de priester laten zien en breng als getuigenis voor de mensen het offer dat Mozes heeft voorgeschreven.'*

Ergens in Galilea was een grote menigte mensen bij elkaar. In het midden stond Jezus. Opeens stoven die mensen uiteen. Ze werden opgeschrikt door een angstaanjagende kreet; 'Onrein! Onrein!' Er kwam iemand aan die aan huidvraat leed! Z'n naam wordt niet genoemd: hij werd helemaal getypeerd door z'n huidvraat. En geen wonder. Het was een afschuwelijke ziekte. De precieze diagnose is ons niet bekend; daarom wordt in de NBV niet meer het woord melaatsheid (= lepra) gebruikt maar het nieuwe en vagere woord huidvraat. Daarbij was vast sprake van huiduitslag, zweren en wellicht rottend vlees. Deze kwaal had afschuwelijke gevolgen. Wie daaraan leed werd uitgestoten uit de gemeenschap. Ook droeg zo'n zieke een vreselijk etiket: hij werd een geslagene genoemd, namelijk door God. Want dat was het beeld dat mensen van zo iemand hadden: hij onderging de straf van God.

Deze ziekte gaf in zekere zin een duidelijke illustratie van onze positie bij God. We staan immers besmeurd voor Hem, of we dat nu erkennen of niet. Al zijn we misschien tevreden over onszelf, ons gedrag wordt nooit volledig en constant beheerst door liefde voor God en de naaste. Ook onze gedachten en fantasieën kunnen vaak niet door de beugel. En dat is ernstig, want God is daar beslist niet blij mee. Hij heeft nu eenmaal hoge verwachtingen van ons. Alles wat we hebben en zijn, hebben we immers aan Hem te danken.

Daarom is een wezenlijke vraag: hoe gaan we met deze besmeurdheid om? We kunnen die negeren: 'Ach, het valt best mee!' We kunnen er ook in berusten: 'Ja, 't is niet goed, maar zo zijn we nu eenmaal.' Of zoeken we genezing?

Voor de man met huidvraat was het duidelijk: 'Zoek genezing bij Jezus!' Hij trok zich er niks van aan dat de mensen angstig op z'n verschijning reageerden. Hij ging op stap. Daardoor klonk telkens de kreet: 'Onrein!' Dwars door de wegstuivende mensen liep hij naar Jezus. Hij knielde neer en zei: 'Als U wilt, kunt U mij rein maken!'

1 Heb vertrouwen in Christus' macht

Een opmerkelijke uitspraak. Hij had het niet over genezen worden maar over het rein maken van hem. Daarin lag al z'n pijn en verdriet over z'n isolement. Want vergeten we het niet: zolang iemand aan huidvraat leed, was hij verstoten uit de kerk – om een hedendaagse term te gebruiken. Dat wil voor die tijd zeggen: hij kon niet naar de tempel; verzoenende offers brengen, was er voor hem niet bij; meedoen met offerfeesten was onmogelijk. Daarom heette zo'n zieke ook onrein; hij had geen toegang tot het heiligdom. Zelfs voor koning Uzzia was het tempelcomplex verboden terrein toen hij huidvraat kreeg (2 Kronieken 26:21).

Maar iemand met huidvraat werd ook verstoten uit de samenleving. Onreinheid werd namelijk als besmettelijk beschouwd. Als de mensen met zo'n zieke in contact kwamen, werden ook zij onrein. En dat moest voorkomen worden. Daarom leefde iemand met huidvraat gewoonlijk in afzondering, samen met lotgenoten. Daarom ook had zo'n zieke de opdracht luidkeels 'onrein' te roepen (Leviticus 13:45); dan konden de mensen zich op tijd uit de voeten maken.

Kortom, iemand met huidvraat was levend dood. Vandaar dat de zieke over wie Matteüs vertelt, het niet over genezing had maar over rein worden. Want het liefste dat hij wilde was: er weer helemaal bij horen.

Dat is het diepste verlangen van ons allemaal: erbij horen. Maar vaak wordt het niet beseft dat we door ons falen als mens onszelf isoleren. De macht van het kwaad fungeert namelijk als een blokkade tussen ons en God. Dat kan op allerlei manieren. We kunnen ons, heel egocentrisch, allereerst laten leiden door ons eigen ik, zodat we alles om ons geluk laten draaien. Mogelijk is ook dat we vooral gericht zijn op de ander en daardoor een stevige sociale inbedding hebben. Maar leven we daarbij los van Christus, dan verbreken we de verticale lijn naar God. Dat maakt onze leefwereld plat en ons leven beperkt, want we zien voorbij aan Hem die de bron van alles is en die alles nog altijd draagt.

Het eerste wat moet gebeuren is dan ook dat het verlangen bij ons wakker wordt om verbonden te zijn met Christus, met God. Dan pas leven we echt en komen we tot ons recht.

Voor die man met huidvraat was het duidelijk: hij wilde een einde aan z'n maatschappelijk en 'kerkelijk' isolement. Opvallend is dat hij geen vraag stelt maar alleen iets constateert: 'Als U wilt, kunt U mij rein maken.' Ontroerend. Hij werd geteisterd door een afschuwelijke ziekte. Tegen die achtergrond was het begrijpelijk geweest als hij zich eisend had opgesteld: 'Ik heb toch zeker recht op geluk? Dus U móet me wel beter maken.' Nee, hij stelt zich heel bescheiden op. Natuurlijk, hij legt z'n probleem heel indringend aan Jezus voor, maar hij laat de keus aan Jezus. Zo toont hij z'n respect voor Jezus.

Beschamend voor ons. Hoe vaak hebben wij niet de neiging om iets van God af te dwingen, net alsof Hij tegenover ons verplicht zou zijn te zorgen dat het goed gaat met ons. We moeten het telkens leren dat we nergens recht op hebben. Wel geeft God ons de ruimte zaken bij Hem neer te leggen, eventueel met veel nadruk (zoals in de Psalmen gebeurt), maar we moeten Hem de vrije keus laten. Dan kan het zijn dat Hij ons wel of niet verhoort. Of Hij verhoort ons anders dan wij graag zouden zien. Ook gebeurt het dat die verhooring pas later komt en misschien pas na dit leven. Daarin is God helemaal vrij.

Uit de constatering van de man met huidvraat ('U kunt mij rein maken') blijkt intussen dat hij het volste vertrouwen had in Jezus. Dat sprak niet vanzelf. Zo'n zieke was immers een levende dode, voor wie er geen genezing bestond. Hij kon alleen wachten op de definitieve dood.

Toch richtte hij zich tot Jezus. Dit bewijst dat het voor hem vaststond: Jezus beschikte over goddelijke macht. Dat had hij kennelijk geleerd op grond van wat hij van Jezus had gehoord en gezien. Daardoor stond het voor hem vast: Jezus kán mij helpen.

Uiteindelijk is het vanzelfsprekend op Christus te vertrouwen. Het is waar, naar ons idee is er soms geen uitzicht meer. Op moreel gebied zitten we misschien verstrikt in een beschamende zonde en zien we geen uitweg meer. Of we zijn ongeneeslijk ziek of kampen met een blijvende handicap, waardoor het leven moeilijk is. Toch hebben we alle redenen te vertrouwen. Wat de Evangelieën ons vertellen over Jezus is overtuigend genoeg. Hij is immers Heer over alles. Daarom kan gelden: al zijn we nog zo slecht, Hij heeft de macht om ons hoop, uitzicht te geven. Onze ziekte of handicap is misschien nog zo onbehandelbaar, Christus kan ons herstel geven. Maar dan moeten we Hem daar wel om vragen.

2 Ervaar de warmte van Christus' liefde

Omdat de man met huidvraat vertrouwde op Jezus' macht, kwam er een prachtig vervolg. Jezus strekte zijn hand uit en raakte hem nota bene aan! Dat moet een geweldige sensatie voor die man geweest zijn. Jaren was hij door niemand aangeraakt. Zo'n afschuw hadden de mensen van z'n vreselijke ziekte en zoveel angst was er om onrein te worden. Maar Jezus maakte lijfelijk contact met hem. Hij doorbrak het isolement van deze zieke. Hij sloopte de muur die al lange tijd om die man heen stond, Hij deelde in diens lijden.

Dat is nou typerend voor Jezus. En daarin is Hij anders dan de meeste mensen. Als die eens wisten wat voor kwalijks er bij ons gaande was, zouden ze ons misschien wel verafschuwen en zouden ze ons mijden. Misschien is het al gaande in uw leven dat mensen kritisch over u praten en u de rug toekeren. Mogelijk kijkt u heel negatief tegen uzelf aan: 'Ik ben in feite niks waard. Niemand geeft om mij. Ik kan er beter niet meer zijn.'

Maar als je je tot Christus wendt, je aan Hem vastklampt, dan slaat Hij als het ware een arm om je heen met de woorden: 'Je staat er niet alleen voor. Ik ben er en je mag bij Mij horen. Ik til mee aan je lasten.' Christus heeft nu eenmaal hart voor mensen en laat ze daarom nooit vallen.

En toen sprak Jezus zijn machtswoord tegen die man met huidvraat: 'Ik wil het, word rein!' En meteen was hij van z'n huidvraat bevrijd. Hoe dat wonder in z'n werk is gegaan? We weten het niet. Toch kan ik het niet nalaten daarover te fantaseren:

We weten dat God helende krachten in de mens gelegd heeft, maar die moeten wel geactiveerd worden. Denkt u maar aan de genezende kracht die suggestie soms op mensen heeft, het zogenaamde placebo-effect. Wellicht heeft Jezus die krachten geactiveerd door de scheppende invloed die van Hem uitging. Hij is niet voor niets de Schepper zelf. Mogelijk was het daardoor dat die man van het ene of het andere moment gezond werd.

Dat roept als vanzelf bij ons de vraag op: gebeuren dit soort wonderen vandaag ook nog? Ik denk van wel. Er worden immers nog altijd mensen wonderbaarlijk genezen. Kennelijk zijn de helende krachten in hen dan geactiveerd door gebed, door de steun die ze ontvangen, door iemands aard - wie zal het zeggen. Daarnaast heeft God ons zoveel medische kunde gegeven dat talloze kwalen die vroeger ongeneeslijk waren nu verholpen kunnen worden. In al deze gevallen van genezing kun je Christus' liefde voor mensen ervaren.

Tegelijk is het een feit dat vele zieken en gehandicapten hun kwaal niét kwijtraken. Ook tijdens Jezus' leven op aarde zijn lang niet alle patiënten in Palestina door Hem genezen. Wat we in dit leven aan genezing ervaren, kunnen we zien als een voorproef van wat nog komen gaat. Als de nieuwe aarde een feit is, als het nieuwe paradijs is aangebroken, vanaf dat ogenblik zijn alle ziekten en handicaps voltooid verleden tijd. God heeft het ons immers beloofd: 'Ik maak alles nieuw!' (Openbaring 21:5)

Dat totale gezondheid toekomstmuziek is, betekent niet dat we als zieken of gehandicapten alleen maar kunnen afwachten. We kunnen het miezerige van ons leven met al onze fouten en ook onze ziekten en beperkingen met hun pijnen aan Christus voorleggen. En dan mogen we nu al de warmte van zijn liefde ervaren. Want alles waarvoor wij ons schamen heeft Christus op zich genomen; ook heeft hij ons fysieke en psychische lijden gedeeld. In Hem hebben we een hogepriester in de hemel 'die met onze zwakheden kan meevoelen, juist omdat Hij, net als wij, in elk opzicht op de proef is gesteld' (Hebreeën 4:15). Als we bij Hem horen ondervinden we het dat Hij ons isolement doorbreekt. Verbonden met Christus horen we immers bij God en bij zijn gezin. En dat is heel wat: we staan er niet meer verloren bij, maar maken deel uit van een unieke gemeenschap.

3 Luister gehoorzaam naar Christus' woord

De dolgelukkige ex-patiënt kreeg van Jezus een opdracht mee: 'Denk erom dat u er met niemand over praat, maar ga u aan de priester laten zien en breng als getuigenis voor de mensen het offer dat Mozes heeft voorgeschreven.'

Wat was de bedoeling van deze opdracht? Een tijdje terug had Jezus tegen de mensen die nu op een afstand stonden toe te kijken, gezegd: 'Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen.' (Matteüs 5:17) Dat had betekenis voor deze situatie. In de Wet stonden immers bepalingen over huidvraat. Wie vermoedde dat hij last had van deze ziekte, moest zich melden bij de priester in de tempel om te laten vaststellen of hij inderdaad die ziekte had. Genas hij na verloop van tijd, dan moest hij eveneens naar de tempelpriester om de genezing officieel te laten vaststellen. Daarna volgde een uitgebreid reinigingsritueel. Vanaf die tijd hoorde zo'n ex-patiënt weer helemaal bij de gemeenschap (zie Leviticus 4: 1-32).

Daarom zei Christus tegen hem: 'Je mag je genezing nog niet rondbazuinen, hoe begrijpelijk dat ook zou zijn. Het is waar dat de mensen hier je genezing allemaal gezien hebben, maar je mag je niet door hen laten ophouden. Je moet regelrecht naar de tempel gaan en je laten controleren. Daar moet officieel vastgesteld worden dat je echt rein bent.'

Zo kon niemand van de aanwezigen er onderuit om te erkennen dat Jezus zijn woorden uit de Bergrede over de Wet waarmaakte: Hij hield zich aan die Wet, want Gods Woord gold ook voor Hem. Hij kon trouwens ook niet anders dan gehoorzaam zijn. Bij een andere gelegenheid zei Hij immers: 'Mijn voedsel is: de wil doen van Hem die Mij gezonden heeft' (Johannes 4:34).

Hierin moeten we Christus navolgen. Het is nu eenmaal een wezenlijk aspect van ons geloof: gehoorzaam luisteren naar Gods Woord. Deze gehoorzaamheid ligt niet voor de hand. Zeker in het welvarende Westen zijn we echte egotrippers geworden. We hechten erg aan onze eigen mening en gevoelens en beschouwen die meestal als wet voor ons. Maar als je gelovig bent en dus verbonden bent met Christus, met God, hoort daar een luisterhouding bij. Voorop staat dan niet: 'ik, ik', maar: 'Wat hebt U mij te zeggen.'

Daardoor ontstaat er iets moois, want wie gehoorzaam luistert naar God, heeft meteen alle vertrouwen in Christus' macht, dus dat Hij kan helpen. Maar dan ervaar je eveneens de warmte van Christus' liefde, dus dat Hij metterdaad wil helpen. En zo komt je leven tot bloei, hoeveel moeite je vaak ook mee-maakt.